

Zategadelj bodi čast lepim in dobrim večnim idejam!
One krasote življenje posamezniku in narodu našemu.
Zategadelj vsem, ki so dobre volje, čestit Božič!

Politični pregled.

Državni zbor. — Zasedanje državnega zbora, ki se je bilo začelo dne 26. septembra, je bilo preloženo dne 20. decembra. V zadnjih dveh sejah je poslanska zbornica razpravljala o lokalnih železnicah, katerih zgradba je določena za leto 1899. in o uredbi služabniških plač. Obe predlogi sta bili rešeni, toda uredba služabniških plač še ne postane veljavna. dne 1. januarja, kakor je bila sklenila proti volji vlade in vsled odsotnosti desničarskih poslancev poslanska zbornica, ker te predloge še ni odobrila gospodska zbornica. Večji listi prijavljajo povodom zaključenja zasedanja „pogled“ na minolo državnozbornsko kampanjo in konstatujejo, da je parlament v treh mesecih svojega zasedanja storil le bore malo. Rešil je samo uredbo služabniških plač, zakon o lokalnih železnicah, trgovinsko pogodbo z Japonsko in nekaj predlog o podpori po elementarnih neugodbah zadetih okrajem, sicer pa ničesar, niti budgetnega provizorija ne, tako se bodeta oba ta provizorija morala uveljaviti s § 14. Krivi so tega Nemci, ki so hoteli vlado prisiliti, naj prekliče jezikovne naredbe in naj razžene sedanjo večino ter so radi tega zavlačevali vse razprave in preprečili tudi rešitev najvažnejših predlog.

Kriza v desnici. — Zadnje dni zasedanja parlamenta so nastala v desnici nespornostni. Čehi so bili zahtevali, naj vlada na adresu češkega deželnega zbora odgovori s cesarskim reskriptom, priznavajočim češko državno pravo. Vlada se temu ni udala. Nastali konflikt se je poravnal posredovanjem finančnega ministra Kaizla — kako, to še ni znano.

Deželni zbori. — izvzemši istrski, dalmatinski in banjski deželni zbor — so skicani na dan 27. decembra. Vsem dež. zborom dojde cesarski reskript, s katerim se jim izreka zahvala za izraz udanosti povodom cesarjevega jubileja, na politična izvajanja adres pa se reskript ne bo oziral.

Seje vojnega sveta. — Zadnji čas se je vršilo jako mnogo sej vojnega sveta in to pod predsedstvom cesarjevim. Ker se zunanjih komplikacij menda ni bati — kaj se godi za kulisami, tega iz provincije ni možno opaziti — je težko umeti čemu se vrše ta, prebivalstvo po vsi pravici kolikor toliko vznemirajoča posvetovanja.

Kaj pomeni to? — Tako se je vpraševal ves svet, ko je čul, da je cesar na god ruskega cesarja oblekel rusko uniformo, nadel visok ruski red in šel k ruskemu poslaniku, da mu kot namestniku ruskega vladarja čestita. Očitno je, da je cesar hotel s tem na posebno slovesen način pokazati svoje prijateljstvo ruskemu carju. V polstoletni dobi, kar vlada naš cesar, se kaj takega še ni primerilo, in vsi listi so jedini v tem, da je ta cesarjev korak vsemu svetu pokazal, da obstoji mej Avstrijo in Rusijo posebna zveza.

Hrvatska. — Dež. zbor hrvaški je tako malo zaveden svojih pravic, da se brez obotavljanja odobril indenniteto in odklonil predlog glede zavarovanja svojih pravic za slučaj, če se nagodba obnovi provizorno protustavnim potom. — Med koalirano opozicijo („Obzoraši“ in „Domovinaši“) je nastalo nasprotje, vsled katerega je David Starčević iz stranke izstopil.

Ogerska. V ogerskem parlamentu se je unel veliki boj. Že ves teden razpravlja zbornica o tem, kdaj naj pride na vrsto izvolitev novega predsedništva. Opozicija dela z vsemi silami, da z obstrukcijo prepreči izvolitev predsedništva in hoče po vsi sili, naj Banffy odstopi. Banffy in z njim vladna stranka, se še brani, toda izključeno ni, da bo naposled vendar prisiljen v odstop.

— **Nemčija.** Berolinski profesor Delbrück, svoj čas odgojitelj umrlega princa Valdemarja, brata cesarja Viljema je pred kratkim priobčil v ugledni reviji „Preussische Jahrbücher“ članek, v katerem je ostro obsodil iztiranje Dancev iz Šlezvika in vladi očital brutalnost. Vlada je vsled tega začela proti Delbrücku disciplinarno preiskavo, kar je obudilo velikansko senzacijo tudi zunaj Nemčije, zlasti ker je Delbrück jako konservativnega mišljenja in svetovno znan učenjak.

Italija. — V italijanskem parlamentu je v Trstu rojeni poslanec Barzilai interpeliral vlado radi protitalijanskih demonstracij povodom umora avstrijske cesarice. Izzival je Avstrijo na nesramen način in pozivljal vlado, naj intervenira v prid primorskim Lahom. Vlada je seveda jako previdno odgovarjala.

Kreta. — Tekom zadnjih dni nastopil je grški princ Jurij mesto guvernerja otoka Krete. Evropska brodovja so ga popeljali v Kanejo. Muhamedanci seveda niso veseli njegovega prihoda in bati se je celo konflikta mej njimi in mej kristijani.

Obrtnija.

Česa nam treba?

(Spisal M. Kunc.)

(Dalje.)

V namen, okrepiti slovenski živelj v trgovini in v obrtu, se je pri nas še jako malo zgodilo. Manjka nam še vedno strokovnih spisov, kaj še, da bi imeli vsaj jeden slovenski list za obrtne stroke. Če pomislimo, kako blagodejno upliva „Kmetovalec“, ki seznanja naše poljedelce z novodobnim umnim gospodarstvom, na razvoj in napredek kmetijske stroke, si lahko predstavimo, kako bi podoben list koristil tudi slovenskemu obrtništvu. Politični listi vsiljujejo se Slovencem skoro zastonj. Kaj, ko bi se žrtvovalo tudi nekaj za praktične potrebe, za list, ki naj bi podučeval Slovence o novih industrijskih iznajdbah in produkcijskih načinih, o umnem obrtnem poslovanju itd. Naši obrtniki po mestih in naše narodno ženstvo poučuje se sicer sedaj še vedno po nemških strokovnih knjigah in časnikih, a na deželi to ni mogoče. Delovanja v povzdigo domače produkcije pa vendar ne moremo omejiti samo na mesta. Saj tudi drugi narodi nimajo svoje industrije le v mestih, temveč tudi v drugih, zato pripravnih krajih na deželi.

Pravo sredstvo, da si zboljšamo naš obrtniški naraščaj, je meščanska šola s slovenskim učnim jezikom. Slovenskim dečkom, ki izostanejo iz ljudske šole, pripomogla bi šele taka šola do iste naobrazbe, kakoršno se zahteva dan danes že pri vstopu v trgovsko in rokodelsko vaještvo. Ravno isto velja za trgovsko učilišče. Ustanovitve takega učilišča ni — Bog ve — kaka nepremagljiva težava. Slovenskim fantičem, ki niso z nemščino še tako na trdem, kakor se zahteva za vstop v ljubljansko trgovsko šolo, bi pa jako dobro došla. Obiskovali bi jo lahko tudi rokodelski pomočniki, kajti tudi obrtniki v sedanjem času težko izhajajo brez trgovskih ved.